

Lovforslag nr. L 290. Fremsat den 12. maj 1992 af socialministeren (Else Winther Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand m.v.

(Udvidelse af ordningen om ungdomsydelse)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. december 1990, som ændret bl.a. ved lov nr. 406 af 6. juni 1991 og senest ved lov nr. 192 af 23. marts 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 49 a, stk. 1, ændres »21 år« til: »25 år«.

2. § 49 a, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Unge under 25 år er efter udløbet af en ungdomsydelsesperiode med vejledning og beskæftigelse, jf. § 49 c, berettiget til et nyt beskæftigelsestilbud, når de på grund af ledighed har modtaget kontanthjælp efter § 37 i en sammenhængende periode på 3 måneder.«

3. I § 49 b, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ved ansættelse i et beskæftigelsesprojekt ydes der til unge over 21 år og under 25 år et udligningstillæg, der svarer til det beløb, hvorved den kontanthjælp, som den unge ville have været berettiget til, overstiger ungdomsydelsen efter skat.«

4. I § 49 f, stk. 2, indsættes efter »§§ 49 a-c«: »samt ansættelse i en ungdomspraktikordning (følordning) inden for den offentlige sektor, hvor løn- og arbejdsvilkårene for den unge svarer til reglerne for ungdomsydelsen.«

5. I § 49 f, stk. 3, ændres »§ 40, stk. 2, 1. pkt.« til: »§ 40, stk. 3, 1. pkt.«.

6. I § 133, stk. 2, 2.pkt., indsættes efter »§ 49 a-c«: »,den i § 49 f, stk. 2 nævnte ungdomspraktikordning«.

7. I § 138 d, stk. 1, ændres »§ 40, stk. 2« til: »§ 40, stk. 3«.

8. § 139 a ophæves.

§ 2

I lov nr. 399 af 6. juni 1991 om ændring af den sociale styrelseslov og lov om social pension m.v. affattes § 4, nr. 4, således:

»4. I § 15 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Ved behandlingen af skønsmæssige afgørelser efter denne lov, der er truffet af de kommunale myndigheder, som er nævnt i den sociale styrelseslovs § 2, stk. 2, 2. pkt., kan de sociale ankenævn og Ankestyrelsen kun tilsidesætte skønnet, hvis det er ulovligt eller åbenbart urimeligt.«

Stk. 5-6 bliver herefter stk. 6-7.«

§ 3

Loven træder i kraft den 1. juli 1992. § 1, nr. 3 har virkning indtil den 1. april 1993.

§ 4

Socialministeren optager forhandlinger med de kommunale parter med henblik på tilrettelæggelse af en hensigtsmæssig og fleksibel ordning med hensyn til igangsætningen af udvidelsen af ungdomsydelsesreglerne.

Bemærkninger til lovforslaget

I forbindelse med finansloven for 1992 var der enighed om at påbegynde politiske forhandlinger om en øget aktiveringsindsats på det korte sigt.

Der var samtidig enighed om, at hovedvægten skulle lægges på *midlertidige forsøgsordninger*, der skulle træde i kraft her og nu, og som skulle virke frem til resultaterne af udvalgsarbejdet om dagpenge og aktivering på det lange sigt (Zeuthen-udvalget).

Lovforslaget er en udmøntning af den mellem Det Konservative Folkeparti, Venstre, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne, Kristeligt Folkeparti, Socialdemokratiet og SF den 8. maj 1992 indgåede aftale om aktivering. Aftaleparterne er enige om en styrkelse af aktiveringsindsatsen samt finansieringen heraf. Målet er, at unge under 25 år skal have mulighed for at modtage et aktiverende tilbud om beskæftigelse eller uddannelse. Samtidig iværksættes en række mere generelle initiativer til fremme af beskæftigelsen.

Det er ved tidligere aftaler sikret, at ledige kontanthjælpsmodtagere under 21 år får et aktiverende tilbud allerede efter 2 ugers ledighed.

Efter de gældende regler har kommunerne kun pligt til at aktivere ledige kontanthjælpsmodtagere under 21 år. Det er således kommunernes ansvar at tilvejebringe et aktiveringstilbud til alle ledige kontanthjælpsmodtagere i alderen 18-20 år, der er omfattet af ungdomsydelsesordningen.

Med forslaget udvides den eksisterende ungdomsydelsesordning til også at omfatte de 21-24 årige kontanthjælpsmodtagere. Det betyder, at hvor kommunerne i dag ikke har nogen pligt til at aktivere kontanthjælpsmodtagere over 20 år, skal de fremover også give de 21-24 årige et aktiveringstilbud. Ungdomsydelsen kommer hermed til at omfatte alle kontanthjælpsmodtagere under 25 år.

Hvis den unge under 25 år efter udløbet af det første tilbud med ungdomsydelse ikke er kommet i ordinær beskæftigelse efter uddannelse, har kommunen pligt til at give den unge et nyt tilbud, men først efter en periode med 3 måneders kontanthjælp.

For at få startet udvidelsen af ordningen på en smidig måde, som tager hensyn til kommunernes muligheder, er det i § 4 foreslået, at socialministeren og de kommunale parter aftaler en fleksibel igangsætning.

For de unge 21-24 årige bliver der – i lighed med de under 21-årige – tale om både en *ret* til at få tilbud og en *pligt* til at modtage tilbuddet, dvs. at kontanthjælpen falder bort, hvis den unge afslår tilbuddet.

Ved beskæftigelse i private virksomheder med løntilskud modtager den unge overenskomstmæssig

løn. Beskæftigelsen skal tilbydes med 20 timer pr. uge.

Ved beskæftigelse i beskæftigelsesprojekter skal der ligeledes tilbydes 20 timer pr. uge. Lønnen er projektlønnen, dvs. 69 kr. i timen (PL-niveau 1992).

Ved en aflønning på 69 kr. i timen i beskæftigelsesprojekter er den månedlige løn på 5.980 kr. brutto svarende til 4.151 kr. netto, afhængig af den kommunale skatteprocent.

Til unge i alderen 21-24 år, der som ungdomsydelsestilbud er ansat i beskæftigelsesprojekt, kan der som noget nyt ydes et udligningstillæg ud over lønnen. Udligningstillægget skal sikre, at ungdomsydelsen for unge 21-24 årige ikke bliver mindre end kontanthjælpen. Udligningstillægget beregnes som det beløb, hvormed en kontanthjælpsberegning overstiger aflønningen i beskæftigelsesprojektet efter skat. Tillægget behandles i skattemæssig henseende lige-som kontanthjælp udbetalt efter bistandslovens § 37.

Som i den eksisterende ungdomsydelsesordning skal den unge, som alternativ aktivitet, kunne vælge at deltage i frivillige og ulønnede aktiviteter, der må anses for at være af samfundsmæssig betydning. Aktiviteten skal have et omfang, der mindst svarer til beskæftigelsen i løntilskudsplads eller beskæftigelsesprojekt. Som noget nyt kan den unge som alternativ aktivitet deltage i en ungdomspraktik-ordning, hvor den unge i en periode på 5 måneder knyttes til en uddannet/erfaren medarbejder med henblik på oplæring/uddannelse.

I forbindelse med forslaget om ændring af ungdomsydelsen m.v. benyttes lejligheden til i § 15 og i § 138 d, stk. 1 at foreslå ændring af redaktionelle fejl, der er opstået i forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 399 af 6. juni 1991 og lov nr. 425 af 13. juni 1990.

Økonomiske bemærkninger

Lovforslaget er sammenhængende med det samtidige fremsatte lovforslag om ændring af bistandsloven (ændring af ordningen om ungdomsydelse). Nedenstående er de økonomiske konsekvenser beskrevet vedrørende aktivering iværksat i perioden indtil 1/4-93, hvor kun det foreliggende lovforslag har virkning.

Jvf. § 4 i det foreliggende forslag skal ikrafttrædelse og igangsætningen af ordningen aftales mellem socialministeren og de kommunale parter. Antal aktiverede samt de økonomiske konsekvenser i 1992 og 1993 afhænger af denne aftale.

Det forudsættes i beregningen af de økonomiske konsekvenser, at der i ungdomsydelsesordningen

skal iværksættes yderligere ca. 30.000 tilbud i 1992, svarende til ca. 2/3 af det antal tilbud, der vil skulle iværksættes ved ikrafttræden pr. 1/7-1992 og aktivisering efter 2 ugers ledighed. I perioden fra 1/1-93 til 1/4-93 forudsættes det, at der skal iværksættes ca. 15.000 tilbud.

De offentlige merudgifter i 1992 skønnes under ovenstående forudsætninger til ca. 155 mill. kr. (i pl.92 niveau). Der er i den angivne offentlige merudgift indregnet forøgelsen af det offentlige skatteprovenu. Der er i beregningen ikke indregnet evt. ændringer i de unges boligstøtte og daginstitutionsbetaling i beskæftigelsesperioderne.

De offentlige merudgifter i 1993 vedrørende tilbud afgivet i perioden fra 1/7-92 indtil 1/4-93 skønnes til ca. 135 mill. kr..

Forslagene skal forhandles med de kommunale parter. Herunder skal forslagenes konsekvenser for budgetgarantien drøftes.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med virkning fra 1. oktober 1991 blev ungdomsydelsesordningen udvidet med de 20-årige, der søger kontanthjælp på grund af ledighed. De unge 21-24 årige har imidlertid også behov for et aktiverende tilbud fra kommunen i stedet for passiv kontanthjælp. Det foreslås derfor at udvide ungdomsydelsesordningen, således at den kommer til at omfatte unge under 25 år, hvis problem alene består i ledighed.

Til nr. 2

Hvis den unge efter udløbet af en periode med ungdomsydelse ikke er kommet i beskæftigelse eller uddannelse, foreslås det, at den unge skal have ret til at få – og pligt til at modtage – et nyt beskæftigelsestilbud m.v., hver gang den unge ledige har modtaget kontanthjælp i en sammenhængende periode på 3 måneder.

Til nr. 3

Det foreslås at indføre et udligningstillæg til unge 21-24 årige, der ansættes i et beskæftigelsesprojekt. Hensigten med tillægget er at sikre, at ungdomsydelsen til den unge ikke kan udgøre et beløb, der er lavere end den kontanthjælp, som den unge ellers ville have ret til.

Til nr. 4

Den gældende bestemmelse i § 49 f omhandler de

såkaldt alternative aktiviteter, der kan træde i stedet for ungdomsydelsestilbuddet. Med forslaget præciseres det, at også deltagelse i ungdomspraktikordning (følordnung) inden for den offentlige sektor er en alternativ aktivitet. Ungdomspraktikordningen skal omfatte unge under 25 år, der i en periode på 5 måneder med en ugentlig aktivitet på 20 timer kan følge med en uddannet/erfaren medarbejder rundt på arbejde, delvis som en slags oplæring, delvis som medhjælper. Aflønningen m.v. under aktiviteten svarer til reglerne i ungdomsydelsesordningen.

Til nr. 5-7

Forslagene indeholder alene konsekvensændringer.

Til nr. 8

Med den foreslåede udvidelse af ungdomsydelsesordningen er der ikke grundlag for at opretholde bestemmelsen i § 139 a, hvorefter ungdomsydelsesordningen skal tages op til revision inden udgangen af 1993.

Til § 2

Der er alene tale om en redaktionel ændring. I forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 399 af 6. juni 1991 blev den nye bestemmelse i lov om social bistand om behandling af klager over skønsmæssige afgørelser indsat som stk. 4 i § 15. Da forslaget om ved samme lejlighed at ophæve § 15, stk. 2, og ændre stk. 3-4 til stk. 2-3 imidlertid ikke blev vedtaget, indeholder bistandslovens § 15 nu to stk. 4. Det foreslås derfor, at § 15 ændres, således at det oprindelige stk. 4 bibeholdes, mens den nye bestemmelse om behandling af klager over skønsmæssige afgørelser, der blev indsat ved lov nr. 399, bliver til stk. 5, og stk. 5-6 herefter bliver stk. 6-7.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1992. § 1, nr. 3 har virkning indtil den 1. april 1993.

Til § 4

Med henblik på at sikre en forsvarlig igangsætning i kommunerne af de nye tilbud foreslås socialministeren bemyndiget til at optage forhandling med de kommunale parter om de nærmere omstændigheder for igangsætningen. Herunder skal det fastlægges, hvor mange blandt de nuværende kontanthjælpsmodtagere, der allerede i 1992 fuldt ud omfattes af ordningen.